

UNGDOMENS NORDISKA RÅD

Slutdokument 2023

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Sessionen 2023	4
Presidiets verksamhet under oktober 2022– oktober 2023	5
President: Rasmus Jungersen Emborg, Danmark Suppleant: Sofie Amalie Stage, Danmark	7
Vicepresident: Anne Jensdatter, Danmark Suppleant: Ingvild Munz, Norge	9
Presidiemedlem: Noora Korpela, Finland Suppleant: Monica Brodzinska, Sverige.....	10
Presidiemedlem: Jósúa Gabréel Davíðsson, Island Suppleant: Nora Dahlmann, Danmark	11
Presidiemedlem: Birgitte Konow, Norge Suppleant: Andreas Salomonsson, Sverige	12
Presidiemedlem: Elin Ekanger, Norge Suppleant: Tove Ljungberg Haasum, Sverige	13
Presidiemedlem: Oscar Sameland, Sverige Suppleant: Toni Pakarinen, Finland	13
Presidiemedlem: Martine Tennholm (1.11.2022- 24.8.2023) Suppleant: Kenn Heikendorf	15
Presidiemedlem: Dag Henrik Nygård, Norge Suppleant: Matilda Westerlund, Finland	15
Godkända resolutioner	17
Utskottet för kunskap och kultur i Norden.....	17
7. Sæt de nordiske sprog på skoleskemaet.....	17
8. Deling af nordiske serie- og filmproduktioner	17
14. Finlandsmodellen för hobbyverksamhet bör breddas till en nordisk modell	17
24. Kulturminderne skal hjem.....	18
26. Styrket nordisk indsats inden for maritim forskning	18
Utskotten för ett hållbart Norden.....	19
5. Uddyb fælles nordiske arealer til grøn energi	19
21. Grøn og billig transport i norden	19
33. Bæredygtig produktion og handel med fødevarer	19
34. Faretruende klimaforandringer i Arktis	20
37.Opfordring til havforskning i norden	20
Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden	21
35. De nordiske lande skal anerkende unge som kompetente aktører.....	21
36. Stærke ungdomsorganisationer styrker unges trivsel.....	21
Utskottet för välfärd i Norden	22
13. Antalet narkotikarelaterade dödsfall bland unga i de nordiska länderna måste fås ned	22
20. Partnerægdonation skal lovliggøres i Norden	23
30. Genoprettelse af det sociale boligmarked	23
32. Kønsbekræftende behandling defineres som livsnødvendig i de nordiske lande	24
38.De nordiske lande har et ansvar over for de nordiske jøder	24
Utrikes-, försvars- och säkerhetsfrågor.....	24

1. En ny æra for nordisk samarbejde	24
2. Det nordiske samarbejde skal støtte ukrainsk genopbygning og nordiske ungdomsledere	25
3. Fælles nordisk samarbejde om cybersikkerhed	25
6. Forlæng Ukrainernes opholdstilladelse i de nordiske lande	26
10. Det nordiska försvarssamarbetet måste fördjupas och integreras framöver	26
11. Nordisk union.....	26
12. Anerkendelse af ytringsfrihedens vigtighed	27
15. Nordiskt försvarssamarbete i bygget av territoriell säkerhet	27
28. Norden ska vara en kärnvapenfri zon!	28
29. Att stärka motståndskraften: utöka samhällets lager av förnödenheter och säkra kritisk infrastruktur	28
39. Skydda yttrandefrihet och mänskliga rättigheter.....	29
3. UNR:s presidium 2022–2023.....	30

Sessionen 2023

Ungdomens Nordiska Råd samlades till sin årliga session den 27.-29. oktober 2023 i Oslo, Norge. Under sessionen deltog representanter från medlems- och observatörsorganisationer från de nordiska länderna och självstyrande områdena, sammanlagt ungefär 80 personer.

Under sessionen debatterades flera olika politiska frågor inom bland annat internationell politik, miljö, nordisk politik, försvar, utbildning, arbetsmarknad och socialpolitik. Sammanlagt inlämnades 39 resolutionsförslag, som sedan behandlades i partigrupper och arbetsgrupper under lördagen och söndagen. Av dessa 39 resolutioner godkändes 27 och de presenteras senare i denna rapport. Det kommande året hoppas vi att dessa resolutioner kommer att lyftas fram och ligga till grund för debatter inom Nordiska rådets olika utskott och partigrupper.

Sessionen öppnades under fredagen av UNR:s president Rasmus Emborg. På fredagen fick deltagarna lyssna på en hälsning av nordiska rådets president **Jorodd Asphjell** samt en intressant anförande av överste **Martin "Tintin" Tesli** från det norska flygvapnet. Under kvällen ordnades ett mingel tillsammans med Nordic Innovation. Anne Jensdatter, UNR:s vicepresident, modererade en paneldiskussion med temat havet.

Under sessionen välkomnades den nya paraplyorganisationen Sammanslutningen för Unga Nordiska Socialliberaler (SNUS) till UNR. Session gav mandat till presidiet 2024 att utreda möjligheten att grunda en egen juridisk person. Resultatet ska presenteras under sessionen 2024.

Under själva sessionen fick vi också en hälsning av ordförande av den isländska delegationen vid Nordiska rådets, **Bryndís Helgadóttir**. Vi hade även besök av Nordiska rådets direktör **Kristina Háfoss** och övriga representanter av Nordiska rådets sekretariat satt in på sessionen.

Under sessionen valdes Anders P. Hansen till president för 2024. Hansen kommer från Danmark och representerar Liberal Alliances Ungdom. Under det konstituerande mötet valdes Anne Jensdatter till vice president.

FNSU: Alexander Winge, suppleant Linnea Lie Holen

FNUF: Dag Henrik Nygård, suppleant: Ylva Planman Thorsdottir

GUN: Alireza Hossaini, suppleant: Konsta Lindi

KDUN: Andreas Salomonsson, Suppleant: Arvid Karell

NCF: Maya Kastlander, suppleant Halvard Brundtland

NFU: Noora Korpela, suppleant Christian Bülow

NLU: Anders P. Hansen, suppleant: Tobias Nicolajsen

NUU: Toni Pakarinen, suppleant Fredrik Møller

SNUS: Anne Jensdatter, suppleant Edvin Mårtenson

SUN: Jósúa Davíðsson, supplenat: Nora Dahlmann

Presidiets verksamhet under oktober 2022– oktober 2023

I år har Ungdommens Nordiske Råd (UNR) taget et stort skridt mod målet om at etablere en professionel ungdomsorganisation med indflydelse til at påvirke nordisk politik og spørgsmål. UNR skal være det naturlige sted, hvor nordiske ungdomsorganisationer og partier søger indflydelse i nordisk politik og fungerer som en mødeplads for unge fra hele Norden. Jeg mener, at vi i år er kommet betydeligt tættere på at opnå dette mål.

UNR skal være en professionel ungdomsorganisation

En af de største udfordringer, jeg stod over for som præsident for to år siden, var organisatorisk. Vores sekretariat blev påvirket af vanskelige arbejdsvilkår, hvilket også påvirkede præsidiet og vores mulighed for at udøve indflydelse. Derfor har fokus de seneste to år været på at dokumentere arbejdsprocesser, styrke sekretariatet, optimere arbejdsgange og sikre bedre arbejdsvilkår.

Dette er opnået ved at dokumentere vores arbejdsprocesser, ansætte vores nye dygtige assistent, Sofia Lindholm (så vi nu har tre ansatte), og dermed give vores politiske rådgiver, Ina Mickos, mulighed for at fokusere mere på det politiske arbejde. Derudover har vi brugt mange måneder på at forberede en ansøgning om budgetforøgelse til Nordisk Råds præsidium, som blev godkendt i juni 2023. Vores ansøgning behandles nu i Nordisk Råds budget for 2024, og afhængigt af forhandlingerne ser det ud til, at vi kan få en permanent budgetforøgelse på ca. 30–50 %. Dette vil gøre en markant forskel for vores slagkraft som organisation.

Politiske resultater

I vores rolle som en politisk organisation er det afgørende, at vi leverer politiske resultater. Vi har opnået både uformel og formel indflydelse samt indflydelse på tildelingen af midler til ungdomsprojekter i Norden. Vores primære fokus i år har været at arbejde på at få en række resolutioner fra sidste års session gennemført i Nordisk Råd. Disse skal nu behandles på Nordisk Råds session og efterfølgende sendes til Nordisk Ministerråd og de nordiske regeringer. Vi har bl.a. fået igennem resolutioner om unges mentale sundhed og har medvirket til at ændre Nordisk Råds nye internationale strategi for at lægge større vægt på abort, klima, demokrati og menneskerettigheder. På sidste års session i Nordisk Råd fik vi også vedtaget vores anbefaling om etablering af nationale ungeklimaråd, som efterfølgende er blevet sendt til Nordisk Ministerråd.

Vi deltager også aktivt i en række internationale konferencer, hvor vi repræsenterer den nordiske ungdoms stemme. Vi har deltaget i et fredstopmøde på Island med FN's vicegeneralsekretær, styrket ungdomsfora i Nordmakedonien og åbnet den årlige internationale session i European Youth Parliament i Tromsø. Vi er kort sagt blevet en anerkendt international ungdomsaktør.

Politisk set har dette også været et fantastisk år, da Norge (vært for Nordisk Råd) har gjort unge til en af sine tre hovedprioriteter. Vi har haft en betydelig rolle i en række initiativer og begivenheder i løbet af perioden.

Vi har også opnået synlighed i over 40 artikler, taler og radioindslag i nogle af Nordens største medier som Yle, Berlingske og NRK samt internationale medier som The Times og BBC.

Revision af Helsingforsaftalen (nordens grundlov)

Det mest betydningsfulde politiske arbejde, som jeg kender til, at Ungdommens Nordiske Råd har været involveret i, er revisionen af Helsingforsaftalen. Denne mellemstatslige aftale mellem de nordiske lande førte til pasfrihed i Norden, økonomisk integration, fri adgang til uddannelse og omfattende miljøsamarbejde. På grund af Finlands og snart Sveriges tiltrædelse af NATO er der nu stærke kræfter, der mener, at aftalen bør opdateres for første gang i næsten 30 år. Vi har fået en plads i den arbejdsgruppe, der skal præsentere deres forslag til opdateringer i aftalen (her sidder vi sammen med en repræsentant fra hvert af de nordiske lande og de selvstyrende områder). Et diskuteret spørgsmål er fx, om UNR skal inkorporeres direkte i Helsingforsaftalen - en historisk mulighed!

Indflydelse i bestyrelser

Vi har også styrket vores indflydelse i en række bestyrelser, der fordeler midler til projekter i Norden. Det er vigtigt, at de mange fondsmidler i nordisk samarbejde gør en konkret forskel for unge. Gennem organisationen Nordforsk har vi f.eks. været med til at fordele næsten 80 millioner norske kroner til forskningsprojekter om COVID-19's konsekvenser for børn og unges mentale helbred. I år fik vi også en observatørplads i INTERREG Northern Periphery Arctic Programme, hvor der over en 7-årig periode uddeles næsten 300 millioner kroner til projekter i de arktiske områder. Dette er betydelige midler, der kan gøre en forskel for unge i tyndt befolkede områder i Norden.

UNR som mødeplads for unge

Endelig skal UNR fortsat fungere som en mødeplads for unge, der er engageret i samfundet omkring dem og i politik. Derfor var det fantastisk, at vi i år kunne arrangere den første sommerlejr i UNR's historie på Utøya. Vi fik en bevilling på 225.000 DKK fra Nordisk Råd og inviterede 8 ukrainske ungdomsledere og ca. 45 unge fra vores ungdomsorganisationer til nogle fantastiske dage på Utøya i sommerferien. Vi diskuterede politik, deltog i debatter, grinede, spillede spil, sang og knyttede venskaber på tværs af politiske skel og nationaliteter. Dette er det mest meningsfulde, jeg har oplevet i mine to år som præsident, og der er allerede drøftelser i Nordisk Råds præsidie om at gøre det til en fast tradition hvert år eller hvert andet år. Det ville være fantastisk og et helt unikt tilbud.

Tak til alle

Afslutningsvis vil jeg gerne benytte lejligheden til igen at takke årets præsidie for deres fremragende arbejde til fordel for ungeinddragelse og ungdomsindflydelse i Norden. En særlig tak til UNR's vicepræsident, Anne Jensdatter, der brænder med en nordisk stjerne få kan matche.

Slutteligt en dybfølt tak til vores dygtige generalsekretær, Jenny Tabermann, politiske rådgiver Ina Mickos og vores assistent Sofia Lindholm. Sofia var årsagen til, at sommerlejren på Utøya blev en realitet, og Ina og Jenny er ansvarlige for, at organisationen er i den stærke position, den er i dag.

Også tak til alle jer, der på forskellig vis har arbejdet for at styrke ungdommens stemme i Norden.

Tak for det gode samarbejde og for de fælles kampe for ungdomsindflydelse i Norden.

Rasmus Emborg UNRs præsident 2021-2023

Nedan hittar du en mer detaljerad rapport från presidiemedlemmarna

President: **Rasmus Jungersen Emborg, Danmark**

Suppleant: **Sofie Amalie Stage, Danmark**

Navn	Rasmus Jungersen Emborg
Land	Danmark
Paraplyorganisasjon og partigruppe	Foreningen Nordens Sosialdemokratisk Ungdom (FNSU) Den sosialdemokratiske gruppe
Komité i Nordisk Råd	Presidiet
Komit�arbeid i Nordisk Råd	<p>Som præsident for UNR sidder jeg repræsenteret i Nordisk Råds pr�sidi�, der er det �verste organ i Nordisk Råd. Pr�sidi�et beskæftiger sig primært med styringen af Nordisk Råd samt diverse topmøder, hvorfor mit fokus har været på at styrke UNR institutionelt. Dog er der også en del forsvars- og udenrigspolitik i pr�sidi�et efterh�anden, hvor jeg har deltaget i en række internationale m�der på emnet og på anden vis gjort opmærksom på UNR politik.</p> <p>Der er mindre udkiftning blandt parlamentarikerne i Nordisk Råds pr�sidi� end i resten af Nordisk Råd, hvorfor de fleste i pr�sidi�et kender hinanden ganske godt. Dermed er personlige relationer ret afgørende, hvorfor jeg har brugt meget tid på at lære pr�sidiemedlemmerne at kende og få etableret en tillid til os.</p> <p>I december 2022 fik jeg i Nordisk Råds pr�sidi� godkendt vores budgetans�gning om 225.000 DKK til at arrangere vores sommerlejr på Ut�ya og i juni 2023 fik jeg godkendt vores ansøgning om en permanent forøgelse af vores budget med støtte fra samtlige partigrupper. Arbejdet med at virkeliggøre de to sager har taget meget af min tid. Det er også gennem pr�sidi�et, at vi har fået en plads til klimatopmødet COP28.</p> <p>Som noget nyt blev jeg udpeget som budgetordfører i Nordisk Råd. S� UNR har her siddet med i forhandlingerne om Nordisk Råds budget. Og s� har jeg brugt en del tid på at deltage i møderne for arbejdsgruppen, der skal se på en revision af Helsingforsaftalen.</p>
Partigruppearbeid i Nordisk Råd	<p>Som UNR-repr�sентant i S-gruppen har jeg brugt en del tid på at opbygge personlige relationer og tale for UNR-resolutioner samt vores problemstillinger. Det har været særligt vigtigt i år, da Jorodd Asphjell fra gruppen har sidet som præsident i Nordisk Råd i år. Jeg har her haft et tæt samarbejde med ham og ledelsen af socialdemokraterne.</p> <p>Den socialdemokratiske gruppe har her været en stærk støtte for UNR�s arbejde og har støttet os i en lang række tiltag.</p>
Arbeidsoppgaver internt i UNR	Som præsident har jeg koordineret præsidiets arbejde, planlagt og ledet pr�sidiem�derne, repræsenteret UNR udadtil, holdt kontakt med vicepræsidenten, rådgiveren, assistenten og generalsekretæren om driften og udviklingen af UNR.

Ekstern representasjon for UNR	<p>Jeg har i løbet af året deltaget i en række begivenheder og lign:</p> <p>Jeg gav tale til konferencen "Blir alt bra" af organisationen Nordforsk om coronakrisens konsekvenser for børn og unge, hvor den norske kronprinsesse og Oslos overborgmester deltog.</p> <p>Deltog i den nordiske rundbordssamtale om forsvar i Oslo med den norske forsvarsminister Bjørn Gram og NATO's stabchef Stian Jensen mv.</p> <p>Jeg har løbende haft en række møder med Nordisk Råds Rådsdirektør Kristina Haffós, Nordisk Ministerråds generalsekretær Karen Ellermann og den danske minister for nordisk samarbejde Louise Schack Elholm</p> <p>Åbning af European Youth Parliament i Tromsø</p> <p>Debat om udenrigspolitik med norges udenrigsminister Anniken Huitfeldt til Nordens Dag</p> <p>Netværksmøde med fondsdirektører i Norden i Oslo for at tale om hvordan man bør inddrage unge i sin strategi</p> <p>Ledt workshop til den internationale konference "Nordens jagt på faglært arbejdskraft" i Haparanda</p> <p>Deltaget i debatter på Ungdommens Folkemøde Nord og det danske folkemøde på Bornholm</p> <p>Holdt tale til de "nordiske dage" på Drakamöllan sammen med en række nordiske aktører</p> <p>Holdt en del møder med repræsentanter fra NORDBUK for at forbedre samarbejdet</p> <p>Deltaget i reception på den svenske ambassade i København</p> <p>Deltaget i 2023 rundbordssamtalen om forsvar i Rigsdagen i Stockholm med den svenske forsvarsminister mv.</p>
Resolusjoner jeg arbeidet med i Nordisk Råd	<p>Præsidiet i Nordisk Råd beskæftiger sig ikke på samme måde med resolutioner som de øvrige udvalg, så jeg har fokuseret på at påvirke de igangværende sager i præsidiet og få vores budgetansøgninger godkendt.</p>
Andre relevante aktiviteter/innsatser	<p>Jeg sidder repræsenteret i programkomitéen hos organisationen Nordforsk der uddeler 77 millioner NOK til forskningsprojekter i konsekvenserne af coronakrisen hos børn og unges velfærd. Her kommer jeg med anbefalinger på vegne af UNR. Vi har b.la. talt for ungeinddragelse som kriterie for ansøgerne.</p> <p>Derudover er jeg UNR's repræsentant i INTERREG Northern Periphery Arctic Programme der uddeler 300 millioner kroner til projekter i de arktiske egne. Her har jeg deltaget i en række møder.</p>

Vicepresident: Anne Jensdatter, Danmark
Suppleant: Ingvild Munz, Norge

Navn	Anne Jensdatter
Land	Danmark
Paraplyorganisation og partigruppe	NCF, Mittengruppen
Udvalg/utskott i Nordisk Råd	Udvalget for vækst og udvikling
Udvalgsarbejde i Nordisk Råd	<p>Vi har præsenteret flere resolutioner, se nedenunder, der har været hybrider af vedtagen politik. Vores første resolution om retouching blev ikke sendt videre, men ellers er al anden politik, vi har præsenteret i udvalget, blevet sendt videre til videre behandling af embedsmændene i Nordisk Råd.</p> <p>Desuden deltog jeg i sommermødet på Svalbard sammen med udvalget, hvor næsten $\frac{1}{3}$ af hele mødet gik på at diskutere UNR politik.</p> <p>Samarbejdet med udvalget for vækst og udvikling, som for mit vedkommende er på andet år, har endnu et år været meget succesfuldt. Vi mødes med stor entusiasme og imødekommenhed, hver gang vi deltager i udvalgsarbejdet.</p>
Partigruppearbejde i Nordisk Råd	Jeg har deltaget i alle Mittengroupens møder og sociale arrangementer i løbet af året. Bortset fra Mittengroupens møde i Island i marts, hvor jeg overtog som suppleant for Rasmus i Nordisk Råds præsidiemøde, da han var syg. Personligt er jeg af den opfattelse, at jeg har gode relationer til medlemmerne i Mittengruppen.
Arbejdsopgaver internt i UNR	<p>Som vicepræsident har der været mange og diverse arbejdsopgaver i løbet af året. Herunder primært opgaver der vedrører den daglige ledelse af UNR og beslutninger i sekretariatet.</p> <p>Desuden mødedeltagelse i vores interne møder, mødeledelse af møderne når Rasmus har været forhindret og arbejde med afholdelsen af Utøya sommerlejren.</p>
Eksterne repræsentationer for UNR	<p>Jeg har repræsenteret UNR i diverse debatter og arrangementer i løbet af året. Heraf vigtigst:</p> <p>FN COP15 om biodiversitet i Montreal i december hvor jeg repræsenterede UNR sammen med parlamentarikere fra Nordisk Råd. Desuden arbejdede jeg sammen med de unge i Nordisk Ministerråds project NYBN, som er den nordiske underorganisation af GYBN, der organiserer unge i biodiversitets spørgsmål.</p> <p>På Nordens dag i Danmarks folketings folketingsmøde i marts hvor jeg var en af hovedtalerne og fik stor ros for mit indlæg. Dette knyttede stærkere bånd til Foreningen Norden, der er særligt begejstrede for os.</p>

	Til en fredskonference i Rekavik i september, hvor jeg var afsluttende taler. Den islandske statsminister var åbende taler. Her deltog jeg i diskussionen mellem FNs vicegeneralsekretær og islandsk statsminister om udviklingsbistand og Nordens rolle heri. Desuden fortalte jeg globalt ledende figurer inden for fred om UNR, og vores imponerede historie med ungdomsrepræsentation.
Resolutioner jeg arbejdet med Nordisk Råd	<ul style="list-style-type: none"> - Klar markering af retouching af reklamer og modellers arbejdsvilkår. - Gratis Nordisk Interrailbillet til alle unge i Norden. - Ungdomsarbejdsløshed i Norden.

Presidiemedlem: Noora Korpela, Finland
Suppleant: Monica Brodzinska, Sverige

Navn	Noora Korpela
Land	Finland
Paraplyorganisation og partigruppe	Nordisk Friheds Ungdom (Nordisk Frihet)
Udvalg/utskott i Nordisk Råd	Utskottet för välfärd i Norden
Udvalgsarbejde i Nordisk Råd	Jag har deltagit i utskottsmøten så aktivt som möjligt på grund av arbete. Om det har inte varit möjligt att delta, har jag bekantat med bakgrundsinformationen. Jag deltog i lokala möten i Stockholm och Oslo. I Stockholm väckte den psykiska krisen bland unga många diskussioner och frågor i utskotten.
Partigruppearbejde i Nordisk Råd	Jag har haft mycket kontakt med partigruppen och har alltid deltagit i gruppmöten vid inbjudan. Jag deltog även i gruppens sommarmöte på Färöarna i augusti. Jag anser att det är viktigt att ha en god relation med partigruppen.
Arbejdsopgaver internt i UNR	Jag deltog i planeringen och genomförandet av sommarlägret som hölls på Utøya i juli. Mitt ansvarsområde var att planera och leda välfärds arbetsgruppen.
Eksterne repræsentationer for UNR	Som UNR:s representant deltog jeg i den parlamentariska Barents Konferensen som hölls i september i Rovaniemi. Konferensen samlade människor bosatta i Barentsregionen, parlamentariker och ungdomspolitiker.
Resolutioner jeg arbejdet med Nordisk Råd	<ul style="list-style-type: none"> - Tillsammans tog vi följande resolutionet till utskotten: - Norden har brug for en styrket psykiatri for børn og unge

	<ul style="list-style-type: none"> - De nordiske lande står vagt om den frie abort - Nordisk terapigranti - Alle unge skal kunne indgå i meningsfulde fællesskaber
--	---

Presidiemedlem: Jósúa Gabrél Davíðsson, Island

Suppleant: Nora Dahlmann, Danmark

Navn	Jósúa Gabrél Davíðsson
Land	Island
Paraplyorganisation og partigruppe	Socialistisk ungdom i Norden (Nordisk grön vänster)
Udvalg/utskott i Nordisk Råd	Utskottet för Välfärd Norden
Udvalgsarbejde i Nordisk Råd	<p>Som presidiemedlem har jeg representert UNR i utvalget det siste året. Jeg deltok på alle møtene, og har representert meningene til UNR i diskusjoner om resolusjoner og andre temaer, og gjort utvalget bevisst over UNRs politikk.</p> <p>En stor del av arbeidet er også å bli kjent med og få parlamentarikerne utvikle en tillit til deg og derfor også UNR, og i løpet av året har jeg blitt godt kjent med en del av dem og utviklet et godt forhold til dem.</p> <p>Vi har også tatt med resolusjoner til utvalget hver gang, f.eks. en resolusjon om meningsfulle fellesskaper for alle unge og en resolusjon om at de nordiske land skal beskytte retten til fri abort.</p>
Partigruppearbejde i Nordisk Råd	<p>Partigruppemøtene er en veldig viktig del av Nordisk Råd, og jeg har deltatt hver gang. Det er en viktig plattform for å få støtte for UNRs politikk og resolusjoner, spesielt innenfor NGV. Hver gang det har vært noen viktige tema for UNR har jeg tatt det opp i partigruppen, og får som regel støtte fra gruppen, for eksempel med budsjettøkningen til UNR, og med å få partigruppen til å betale for kostnadene relatert til sommermøtene i Nordisk Råd. I løpet av året har jeg fått en nærliggende kobling med partigruppen.</p>
Eksterne repræsentationer for UNR	<p>Islandske formannskapsmøte: Jeg ble invitert som representant for den islandske delegasjonen i UNR, og i møtet satte jeg press på å inkludere de unge, og de unges meninger i formannskapet deres.</p> <p>Prespa Forum i Nord-Makedonia: Jeg og Dag Henrik deltok, og snakket om ungdomsdeltagelse i Norden, og hva prinsippene bak det er.</p>

	<p>ReGeneration 2030 på Åland: Jeg deltok på arrangementet og deltok i en paneldebatt om hvordan man skal inkludere unge, og forbedre samarbeidet mellom ungdoms- og yrkespolitikere</p> <p>Imagine Peace Forum på Island: En konferanse om fred, og nordens rolle i det. Jeg deltok som representant av den islandske delegasjon i UNR</p>
Resolutioner jeg arbejdet med Nordisk Råd	<p>De nordiske lande står vagt om den frie abort</p> <p>Alle unge skal kunne indgå i meningsfulde fællesskaber</p> <p>Nordisk terapigaranti (Resolusjon om terapigaranti, forbedret psykiatri og unges mental helse)</p> <p>Norden har brug for en styrket psykiatri for børn og unge</p>

Presidiemedlem: Birgitte Konow, Norge
Suppleant: Andreas Salomonsson, Sverige

Navn	Birgitte Konow
Land	Norge
Paraplyorganisation og partigruppe	Kristdemokratisk ungdom i Norden (Mittengruppen)
Udvalg/utskott i Nordisk Råd	Utvalget for ett hållbart Norden
Udvalgsarbejde i Nordisk Råd	I utvalget for et holdbart Norden har jeg og Oscar sendt flere resolusjoner som ble vedtatt på UNRs session. Har fått god tilbakemelding fra flere innen utvalget. Møtte i Stockholm og i Reykjavik møtte min suppleant Andreas.
Partigruppearbejde i Nordisk Råd	Jeg har vært til stede på Mittengruppens møter i Stockholm, i Reykjavik møtte min suppleant Andreas.
Internt arbejde i UNR	Har vært med på å planlegge UNRs sommerleir på Utøya
Resolutioner jeg arbejdet med Nordisk Råd	<ul style="list-style-type: none"> - Nordisk målsättning för inhemska livsmedelsproduktion - Den nordiske vej til klimaneutralitet går gennem ålegræs - Norden ska bli världens första klimatneutrala region - En ny grön skattereform och ny klimapolitik för framtiden

Presidiemedlem: **Elin Ekanger, Norge**
Suppleant: **Tove Ljungberg Haasum, Sverige**

Navn	Elin Ekanger, Vara Tove Ljungberg Haasum
Land	Norge
Paraplyorganisation og partigruppe	Grön Ungdom i Norden (GUN), Mittengruppen
Udvalg/utskott i Nordisk Råd	Utskottet för Vekst og utvikling
Udvalgsarbejde i Nordisk Råd	Har tatt del i alle utvalgsmøtene, utenom dem som var i Stockholm. Har med Anne Jensdatter lagt frem resolusjoner fra UNR og promotert dem både til utvalget og for Mittengruppen.
Partigruppearbejde i Nordisk Råd	Representert Grønn Ungdom og UNR i Mittengruppen i de fleste møtene, og promotert UNR til min beste evne.
Arbejdsopgaver internt i UNR	Deltatt på WCEF (World circular economy forum) i Helsinki.

Presidiemedlem: **Oscar Sameland, Sverige**
Suppleant: **Toni Pakarinen, Finland**

Navn	Oscar Sameland
Land	Sverige
Paraplyorganisation og partigruppe	Nordisk ungkonservativ union (Moderata ungdomsförbundet) och Konservativa gruppen (Moderaterna)
Udvalg/utskott i Nordisk Råd	Utskottet för ett hållbart Norden
Udvalgsarbejde i Nordisk Råd	I Utskottet för ett hållbart Norden har jag drivit igenom flera resolutioner som antagits av Ungdomens nordiska råds session, bland annat om en hållbar livsmedelsförsörjning och plantering av ålgräs i kampen mot klimatförändringarna.

	<p>Jag har deltagit på samtliga möten med Ungdomens nordiska råds presidium samt på alla Nordiska rådets möten förutom det i Köpenhamn i september, där min ersättare Toni Pakarinen i stället deltog.</p> <p>Som Ungdomens nordiska råds representant i Gränshidersgruppen har jag deltagit på deras interna möten och det möte som på Island hölls tillsammans med Gränshinderrådet.</p>
Partigruppearbejde i Nordisk Råd	<p>Jag har närvarat på samtliga partigruppsmöten utom det i Köpenhamn, där min ersättare Toni Pakarinen i stället deltog. Därtill deltog både Pakarinen och jag på partigruppens sommarresa som det här året företogs till Polen.</p>
Arbejdsopgaver internt i UNR	<p>Jag har ingått i arbetsgruppen för sessionen vilken har haft hand om övergripande planering och stadgemässiga frågor. Vi har reviderat vedtekterna, bland annat i syfte att anpassa oss till att en ny paraplyorganisation i år ansluter till Ungdomens nordiska råd.</p> <p>Vidare deltog jag i planeringen och utförandet av sommarlägret där jag, tillsammans med Ina Mickos, ledde arbetsgruppen för säkerhetspolitik.</p>
Eksterne repræsentationer for UNR	<p>På Nordiska rådets session i Helsingfors 2022 deltog jag i ett panelsamtal som avhandlade vilken roll det nordiska samarbetet spelar i kulturpolitiken.</p> <p>Under våren mötte jag Åsa Ström Hildestrand och Sofia Strömgård som arbetar på Nordregio med projektet Youth for Sustainable Living. Syftet var att reda ut på vilket sätt Ungdomens nordiska råd och Nordregio kan samarbeta med dessa frågor.</p> <p>På Nordens dag den 23 mars deltog jag i Nordiska rådets videochatt med skolelever där vi lyfte fram Nordiska rådets verksamhet och svarade på deras frågor om nordiskt samarbete.</p> <p>Slutligen har jag deltagit i planeringen av ett sidoarrangemang som ska äga rum på Nordiska råds session i Oslo på temat hållbarhet. Väl på plats där kommer jag att fungera som delegationsledare för alla deltagare från Ungdomens nordiska råd.</p>
Resolutioner jeg arbejdet med Nordisk Råd	<ul style="list-style-type: none"> - Nordisk målsättning för inhemska livsmedelsproduktion - Den nordiske vej til klimaneutralitet går gennem ålegræs - Norden ska bli världens första klimatneutrala region - En ny grön skattereform og ny klimapolitik for fremtiden

Presidiemedlem: Martine Tennholm (1.11.2022- 24.8.2023)
Suppleant: Kenn Heikendorf

Navn	Kenn Heikendorf
Land	Danmark
Paraplyorganisation og partigruppe	Nordens Liberale Ungdom (Venstres Ungdom), Mittengruppen (Venstre)
Udvalg/utskott i Nordisk Råd	Kunskap och kultur
Udvalgsarbejde i Nordisk Råd	Jeg har primært været suppleant for Martine, som har deltaget i udvalgsmøderne med Nordisk Råd. Hun trak sig her i sommeren 2023, og har derefter deltaget i udvalgsmøderne, der har været siden da. Deltog derudover i grænsehindringsgruppen.
Resolutioner jeg arbejdet med Nordisk Råd	<ul style="list-style-type: none"> - Oprettelse af nordisk og nationale ungeklimaråd - Fokus på forskning og udnyttelse af alle bæredygtige energiformer som energikilde i Norden (behandlet i Udviklet for Vækst og Udvikling)
Partigruppearbejde i Nordisk Råd	Martine har primært taget sig af den del, og har derigennem skabt resultater for Nordens Liberale Ungdom, med siden møder i Mittergruppen.
Arbejdsopgaver internt i UNR	Desuden mødedeltagelse i vores interne møder, deltage til forskellige aktiviteter på vegne af UNR.

Presidiemedlem: Dag Henrik Nygård, Norge
Suppleant: Matilda Westerlund, Finland

Navn	Dag Henrik Nygård
Land	Norge / Norge
Paraplyorganisation og partigruppe	Föreningarna Nordens Ungdomsförbund / Foreningerne Nordens Ungdomsforbund (FNUF)
Udvalg/utskott i Nordisk Råd	Utvalet for kunnskap og kultur i Norden

Udvalgsarbejde i Nordisk Råd	Eg har vore med på utvalsmøte gjennom perioden. Det har vore mykje fokus på sams studentkort i Norden, og lettare utveksling mellom dei nordiske landa. Vidare har vi sett på utlån av fysiske kulturminne, både av gjenstandar og dokument. Eg har hatt eit framifrå godt samarbeid med Martine Tennholm, som òg har vore UNR sin representant i utvalet for Kunnskap og kultur i Norden. Vi opplever velvilje og interesse frå dei sakene vi lyftar fram i utvalet. Budsjettituasjonen har diverre teke ein del fokus, på grunn av nedskjering. Leiaren i utvalet inkluderer oss på ein god måte.
Arbejdsopgaver internt i UNR	Eg har særleg vore med i arbeidet fram mot sesjonen i Oslo. Det har vore mykje fokus på gjennomgang av store dokument, mellom anna arbeidsordning og vedtekter. På grunn av utdanning, interesse og språkkunnskapar, har det vore naturleg at eg har vore inne i desse sakene. Dette har eg gjort med stor glede. Sameleis har eg vore med i gjennomføringa av summarleiren på Utøya, eitt av dei beste arrangementa eg har teke del i dei seinaste åra.
Eksterne repræsentationer for UNR:	Saman med Jósúa, var eg med på Prespa Forum, som vart arrangert heilt sør i Nord-Makedonia. Her var det fokus på samarbeid mellom grannelanda, og korleis vi kan få til gode og langvarige samarbeid. Vi fekk snakke om ungdomsmedverknad, og korleis dette fungerer i Norden. Eg la vekt på at samarbeid må byggje på ein tanke om at alle involverte samarbeidspartnarar er likeverdige. Vi fekk attendemelding på at dette var viktig at vi lyfte fram. Det var med toppolitikarar og ambassadørar frå grannelanda på dette arrangementet, som var blant dei viktigaste i regionen.
Resolutioner jeg arbejdet med Nordisk Råd	<ul style="list-style-type: none"> - Gyldig studentkort i heile Norden. - Mange unge står utanfor utdanningssystemet og arbeidsmarknaden. - Gjer ålmennkringkastarane i nordiske land tilgjengelege i heile Norden.

Godkända resolutioner

Utskottet för kunskap och kultur i Norden

7. Sæt de nordiske sprog på skoleskemaet

De nordiske lande og de nordiske sprog strækker sig langt tilbage i tiden. Vores nordiske sprog danner grundlag for Nordens kultur, historie, dannelses og den nordiske samhørighed. På trods af dette er den nordiske ungdom begyndt at bruge det engelske sprog, når der skal kommunikeres på tværs af de nordiske lande, da alle de nordiske lande er dygtige til engelsk. Men denne tendens kan have konsekvenser for den nordiske samhørighed, som har bragt vores lande så megen velstand og fred.

Derfor er det vigtigt, at de nye generationer i norden får mulighed for at introduceret til de nordiske sprog i folkeskolen, så forståelsen, kulturen og samhørigheden kan bevares på tværs af de nordiske sprog og landegrænser.

Derfor foreslår UNR de nordiske lande at:

- Indfør de nordiske sprog som valgfag i folkeskolen.
- Øge kendskabet til de nordiske sprog.

8. Deling af nordiske serie- og filmproduktioner

De nordiske lande har en lang fælles historie og kultur, som har bundet os sammen, bragt os velstand og fred. Den kulturelle samhørighed skal bevares, så vi fortsat kan drage nytte af vores fælles værdier og samarbejder.

I Norden laver vi nogle serie- og filmproduktioner i verdensklasse. Gennem film og serier vises kultur, værdier og samfund, derfor bør de nordiske lande sikre at de nordiske serie- og filmproduktioner bliver distribueret på tværs af de nordiske lande, så får indblik i hinandens samfund, sprog, kultur og værdier. Den slags skaber forståelse og genkendelighed overfor hinanden og dermed knytte et tættere bånd mellem de nordiske samfund.

Derfor foreslår UNR de nordiske lande at:

- Sikre at nordisk producerede film og serier, som er finansieret statsfinansierede, bliver distribueret til de nordiske lande.

14. Finlandsmodellen för hobbyverksamhet bör breddas till en nordisk modell

FNUF har förbundit sig att arbeta för att alla unga i Norden ska ha rätt att delta i hobbyverksamhet. Finlandsmodellen syftar till att ge alla barn och ungdomar möjlighet att delta in någon kul och kostnadsfri hobby i anknytning till skoldagen. En breddning av Finlandsmodellen till en nordisk modell för hobbyverksamhet är ett steg mot ett likvärdigt och inkluderande samhälle där varje ung person får en chans att leva ett sunt och välmående liv. Alla unga har rätt att växa och utvecklas inom sina hobbyer utan att ekonomi eller socioekonomisk status ställer hinder i vägen. En hobby stärker barnets fysiska och psykiska välbefinnande samt ökar gemenskapen och känslan av tillhörighet. En breddning av Finlandsmodellen till alla nordiska länder främjar likvärdighet, jämlighet och social inkludering över gränserna i Norden.

Nordiskt samarbete kring hobbymodellen säkerställer att alla unga i Norden kan delta i hobbyaktiviteter, oberoende av bakgrund och ekonomisk situation. Det breddade konceptet gör det möjligt att stödja ungdomar att utveckla sin potential och växa till ansvarsfulla och aktiva medborgare.

Därför ska UNR kräva:

- Att möjliggöra för alla barn och unga som bor i Norden att delta i någon kul och kostnadsfri hobby i anknytning till skoldagen, såsom i Finlandsmodellen för hobbyverksamhet.

- Att samarbetet intensifieras mellan läroinrätningar och idrottsföreningar för att tillhandahålla hobbymöjligheter.
- Att det tilldelas tillräckliga ekonomiska resurser för att genomföra modellen.

24. Kulturminderne skal hjem

Da Island indførte hjemmestyre i 1904, indledtes en kamp for at få gamle håndskrifter og dokumenter tilbageleveret fra Danmark til Island. Førnævnte værker blev skrevet i perioden fra det 13. til 16. århundrede og blev bragt til Danmark i det 17. og 18. århundrede.

I årene 1928–1997 blev en del håndskrifter og dokumenter leveret tilbage til Island. Især den 21. april 1971 da Codex Regius og Flatbogen blev leveret tilbage til Island. Flere håndskrifter fulgte stille og roligt i kølvandet frem til den 20. juni 1997, hvor Kirkjudagsmál og Stjórn blev overrakt i Islands Universitets aula, men siden er ingen håndskrifter blevet tilbageleveret.

Kampen om at få ”håndskrifterne hjem” er blot et af utallige eksempler på nationer i tidligere vasalstater eller kolonier, som kæmper for at få deres kulturskatte tilbageleveret fra de tidlige koloniherre. Unge i Norden kræver derfor, at de tidlige kolonimagter blandt medlemslandene i Nordisk Råd går forrest med et godt eksempel og arbejder for, at oldtidsminder og kulturskatte bliver tilbageleveret til de lande, der tidligere har været under deres herredømme.

UNR foreslår derfor:

- At de oldtidsminder og kulturskatte, der blev annekteret af Nordisk Råds medlemslande i fortiden, bliver tilbageleveret til deres nordiske ophavslande, hvis de ønsker det.

26. Styrket nordisk indsats inden for maritim forskning

Vi, de nordiske lande, samlet i solidaritet og gensidig forståelse for vigtigheden af bæredygtig udvikling og beskyttelse af vores maritime miljø, vedtager denne resolution med det formål at styrke vores fælles indsats inden for maritim forskning.

Anerkendende de nordiske landes geografiske nærhed til verdenshavene og vores lange tradition for at trække nytte af havets ressourcer, erkender vi nødvendigheden af at prioritere maritim forskning som en vigtig kilde til økonomisk vækst, miljøbeskyttelse og sikkerhed.

Vi tror på, at denne fælles nordiske indsats vil bidrage til at sikre en bæredygtig fremtid for vores maritime områder, beskytte vores økosystemer og fremme vores økonomiske udvikling. Vi forpligter os hermed til at omsætte denne resolution i handling og sikre en styrket nordisk indsats inden for maritim forskning.

I lyset af denne erkendelse vedtager UNR følgende skridt:

- Norden skal investere i maritim forskning og innovation.
- Norden skal videreudvikle regionale maritimforskningscentre for at fremme samarbejde og videreudvikling mellem vores lande. Disse centre skal fungere som katalysatorer for innovation og udvikling.
- Norden skal investere i uddannelsesprogrammer og kapacitetsopbygning inden for maritim forskning for at sikre, at vores næste generationer af forskere er velkvalificerede til at tackle de udfordringer, vores have står over for.

Utskotten för ett hållbart Norden

5. Udbyd fælles nordiske arealer til grøn energi

Nordisk Råds vision for 2030 er, at Norden skal blive verdens mest bæredygtige og integrerede region frem mod år 2030. Det forudsætter en stor omstilling af de nordiske energikilder, hvilket kræver nye innovative løsninger, nye måder at leve på og nye måder at samarbejde på.

Pladsen til den grønne omstilling bliver i dag primært drevet af selvstændige nationale initiativer, hvor de nordiske lande hver især udstykker store områder til grønne initiativer. Desværre bliver initiativerne stoppet ved landegrænserne.

Her bør de nordiske lande gå sammen om at tilbyde arealer til grøn energi på tværs af landegrænser, det vil åbne op for flere mulige projekter, så vi i fællesskab kan give plads til den grønne omstilling.

Derfor ska de nordiske lande og Nordisk Råd at:

- Tilbyd arealer på tværs af landegrænser til grønne energianlæg og gør det muligt for virksomheder at bygge energianlæg på tværs af landegrænser i Norden.
- Ha et økt fokus på urfolks rettigheder i utbygning som påvirker dem.
- Särskilt intresse för alla de nordiska nationerna är gränssamarbete till havs för att utöka produktionen av grön energi genom att bygga offshoreanläggningar i hela Norden.

21. Grøn og billig transport i norden

At etablere grønne og økonomisk overkommelege transportssystem som feks. togssystemer, båttransport, og busser i Norden er afgørende for at skabe en bæredygtig og tilgængelig transportløsning. For det første er jernbaner og busser mere energieffektive og udleder færre drivhusgasser pr. passagerkilometer end traditionelle transportmidler som biler og fly. Dette bidrager til at bekæmpe klimaforandringer og beskytte miljøet.

Derudover vil et prisvenligt billetsystem opmunstre flere til at vælge offentlig transport frem for biler. Dette reducerer trafikbelastningen og aflaster infrastrukturen, samtidig med at det gør transportomkostningerne mere overkommelege for almindelige mennesker. Det skaber en mere socialt inkluderende transportløsning, da det giver alle, uanset indkomstniveau, adgang til pålidelig og grøn transport.

Et velfungerende offentligt transportsystem, der er både grønt og økonomisk overkommelegt, vil fremme bæredygtig byudvikling. Samlet set vil det skabe en mere bæredygtig og attraktiv livsstil for beboere i Norden, samtidig med at det gavner miljøet ved at reducere transportens negative påvirkning. Det er en investering i fremtidige generationers velfærd og en nøgle til at opnå en grønnere og levedygtig verden. Men det vil også være med til at knytte de nordiske lande sammen.

Ungdoms Nordisk råd mener derfor:

- At der skal oppbygges og forsterke billige og grønne transportmuligheder mellem de nordiske lande.
- Se til at alla framtida prosjekt kring grøn transport drøvs av och hentes från fornybare kilder.
- Underletta for den private sektor å stella om seg til grøn transport.
- På lång sikt måste de nordiska länderna byta till standardspårvidd (1 435 mm).

33. Bæredygtig produktion og handel med fødevarer

Dagens landbrug er ikke bæredygtigt set i forhold til en langsigtet fødevareproduktion. Det traditionelle landbrugs miljøaftryk giver anledning til voksende bekymring, og derfor må de nordiske lande bidrage til en omstilling af landbruget. Omstillingen drejer sig om at beslutte et samlet rammeprogram, som letter omstillingen over til cirkulære, vertikale og andre miljøvenlige landbrugsmetoder. Endvidere er der på grund af landbrugets vigtige rolle i forhold til at vedligeholde økosystemerne et presserende behov for en nordisk aftale med det formål at reducere brugen af kunstgødning for at sikre både miljøets og befolkningens

sundhed. Derfor er det vigtigt at fokusere på at lægge et fundament for en grøn og græsningsvenlig fremtid, hvor vi genererer en demokratisk styring af både produktionen og distributionen af fødevarer.

UNR foreslår derfor, at Nordisk Råd:

- Udarbejder et rammeprøgram, der faciliterer omstilling til cirkulære, vertikale og andre hensigtsmæssige og miljømæssigt bæredygtige landbrugsmetoder.
- Prioriterer finansiering af forskning i grønne landbrugsløsninger, bioforskning, bionikdesign og regenerativt landbrug.
- Undersøger forskellige metoder for at sikre at landbruget er økonomisk bæredygtigt i alle produktions- og forbrugsled.

34. Faretruende klimaforandringer i Arktis

Isen i Arktis er ved at smelte på grund af klimaforandringerne, hvilket vil afdække nye naturressourcer og nye sejlurer. Dette vil medføre øget trafik og forurening samt ændre Arktis' geopolitiske status. Udviklingen sker med faretruende hast og vil øge interessen for Arktis, både som et territorium og på grund af regionens ressourcer. Det vil kunne føre til øget spænding i regionen, og de nordiske lande spiller en central rolle i denne udvikling. Landenes reaktion på disse forhold bliver afgørende for, hvordan forholdene udarter. Hovedvægten skal ligge på demokrati og fred.

Det er nødvendigt at sikre, at unge, nærsamfund og oprindelige folk får mulighed for at deltage aktivt i alle store beslutninger. Inden en beslutning træffes, er det vigtigt at vurdere, hvordan den vil påvirke deres liv, velfærd og miljø. Ved at anerkende og lytte til deres stemmer vil samfundene opnå mere retfærdige og bæredygtige resultater og udvikling.

Konsekvenserne af klimaforandringerne truer den unikke og sarte natur og biodiversiteten i Arktis. For at imødegå denne akutte situation må de nordiske lande fokusere på beskyttelsen af natur og biodiversitet i Arktis mod klimaforandringernes påvirkninger.

UNR foreslår derfor, at Nordisk Råd lægger op til, at:

- De nordiske lande bør samarbejde om en aftale om, hvordan man kan udvikle regionen på en bæredygtig måde og håndtere de ændringer af naturforholdene som sker på grund af klimaforandringer.
- Der tages hensyn til unges, nærsamfunds og oprindelige folks stemmer, når der træffes store beslutninger, og at der på forhånd foretages en konsekvensanalyse i forhold til deres liv, velfærd og miljø.
- De nordiske lande må tage demokratiske processer i brug for at beslutte hvordan man skal udnytte og udvinde naturressourcer i Arktis.
- For at beskytte de arktiske havområder mod forurening må der indføres restriktioner og vedtages regler i relation til havforurening og et rammeprøgram for at følge dem.
- Den arktiske natur og biodiversitet er skrøbelig og trues af klimaforandringer. Derfor bør de nordiske lande prioritere beskyttelsen af den arktiske natur.

37.Opfordring til havforskning i norden

adgang til. En stor del af denne viden kan forhåbentlig hjælpe os med at bevæge os i en mere bæredygtig retning. Dette årti er FN's "Havets Årti", og da en betydelig del af de nordiske landes territorium består af havområder, er det oplagt, at Norden intensiverer sine bestræbelser på havforskning.

Havforskning og maritime industrier bør arbejde mere fleksibelt sammen, da maritimt udstyr er dyrt, tidskrævende og kræver færdigheder. Dette ville også være meget gavnligt for industrien.

De nordiske lande bør hjælpe økonomisk med at sænke overliggeren mellem virksomheder og forskere til at samarbejde for at gøre forskningen lettere.

Derfor bør det være attraktivt for industrielle skibe at deltage i forskningsarbejde.

For at opnå dette foreslår UNR følgende:

- Opmuntre fiskeriet/maritime industri til at deltage i bæredygtighedsfremmende havforskning og rumme forskningsudstyr og -rum.

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

35. De nordiske lande skal anerkände unge som kompetente aktörer.

Unge, voksne mennesker er lige så kompetente og ansvarlige som andre aldersgrupper i samfundet. Alligevel bliver unge ofte behandlet anderledes af myndighederne, selvom de er myndige. Det sker blandt andet ved, at der nogle gange indføres lovgivning, der retter sig specifikt mod unge, selvom de er myndige.

Unge under 18 år er også ansvarlige og ønsker at påvirke samfundet som fuldt gyldige borgere. Derfor bør de nordiske lande som de første i verden indføre valgret for unge ned til 16 år. Kun ved at lade flere unge få indflydelse på det politiske system vil de nordiske samfund sikre, at de unge føler sig repræsenteret i det politiske system og føler, at de kan påvirke samfundsudviklingen.

Derfor ska UNR sikre:

- At styrke skolevalg som en måde at sikre, at unge bliver introduceret til valg og dermed hvordan det demokratiske system fungerer.
- Alle unge skal have tilstrækkelig viden, støtte og muligheder for at blive involveret i ungdomsorganisationer, og unge skal have adgang til og indgå i offentlige beslutningsprocesser. Dette for, at unge skal kunne påvirke samfundsudviklingen og føle ejerskab til et blomstrende demokrati.

36. Stärke ungdomsorganisationer styrker unges trivsel

Et godt liv for unge kræver ordentlige muligheder for meningsfuldt engagement i ungdomsorganisationer og beslutningsprocesser, respekt for unges rettigheder og håb for fremtiden. For at det kan ske, skal de unge, på den ene side, kunne tro på en bedre fremtid, hvor de kan påvirke deres nuværende liv og samfundet mere bredt. På den anden side skal beslutningstagere sikre gode rammevilkår for ungdomsorganisationer og inddragelse af ungdomsorganisationer i beslutningsprocesser.

De nordiske samfund er præget af stærke civilsamfund med mange tilbud til unge, samt mange muligheder for meningsfuldt engagement i organisationer. Ungdomsorganisationer og andre meningsfulde fællesskaber kan have en præventiv effekt på den stigende utilfredshed unge oplever mange steder. Derfor er det vigtigt at understøtte en udvikling, der kan få flere unge med (tilbage) i fællesskaberne.

Når det kommer til meningsfuldt engagement i ungdomsorganisationer, er gode rammer afgørende. En del af dette er finansiering, som er afgørende for at sikre stærke og bæredygtige ungdomsorganisationer. Selvom der i dag er finansieringsmuligheder for ungdomsorganisationer, er mulighederne for begrænsede. Særligt mangler der bedre muligheder for driftsstøtte og for etablering af nye netværk og aktiviteter, også på tværs af grænserne.

Derfor ønsker UNR at sikre at:

- Unge deltagelse i civilsamfundet bør respekteres, og at deltagelse skal gøres lettere og mere tilgængelig,
- Der laves en rapport om, hvilke barrierer unge i Norden oplever, hvis de ønsker at blive en del af ungdomsorganisationer.

- Rammevilkårene for nordiske ungdomsorganisationer forbedres, blandt andet ved at sikre permanente strukturmidler og muligheder for driftsstøtte.
- Bedre muligheder for tilskud til nordisk ungdoms nettverk, og der skal sikres bedre aktivitets- og projektstøtte.
- Der afsættes midler til at kortlægge de nordiske ungdomsorganisationers nationale rammebetegnelser for at sammenligne på tværs af grænser og identificere best practices

Utskottet för välfärd i Norden

4. Socialt frikort i de nordiske lande

Danmark har siden 2018 anvendt "Socialt Frikort" som et redskab til at få utsatte danske borgere på rette spor i livet igen. Ordningen, har hjulpet utsatte borgere med at finde en enkel og ikke-bureaucratisk vej til at skabe værdi for sig selv og samfundet. Det sociale frikort er et redskab, der tilbyder socialt utsatte mennesker en mulighed for at arbejde uden registrering og uden at skulle betale SKAT, op til et bestemt beløb om året.

Solidarisk innovation: De nordiske lande skal være foregangslande for at finde og anvende innovative og solidariske måder, at inkludere socialt utsatte borgere på i samfundet. Dets indførelse vil ikke blot forbedre de utsattes livskvalitet, men også styrke samfundet som helhed.

Social inklusion: Mange socialt utsatte mennesker oplever udfordringer med at komme ind på arbejdsmarkedet på grund af stigmatisering eller mangel på kvalifikationer. Ved at tilbyde dem muligheden for at arbejde uden bureaukrati, fjerner det sociale frikort de barrierer, der ellers kunne have forhindret dem i at finde beskæftigelse.

Samfundsøkonomisk gevinst: Det sociale frikort i Danmark har hjulpet knapt 2.000 socialt utsatte ind i en fastansættelse. Herved øger vi arbejdsstyrken og bidrager til øget produktivitet og skabelse af flere arbejdspladser.

Derfor foreslår UNR at:

- Indføre socialt frikort i alle nordiske lande som forsøg.
- Være foregangslande på social innovation, som hjælper social utsatte borgere.

13. Antalet narkotikarelaterade dödsfall bland unga i de nordiska länderna måste fås ned

UNR uttrycker sin djupa oro över de narkotikarelaterade dödsfallen bland unga i de nordiska länderna. Under 2020 dog 76 personer under 25 år till följd av droganvändning. I Finland dör fler män i narkotika än i trafikolyckor. De ungas hälsa och framtid är en gemensam angelägenhet. Vi vill föreslå ett starkt samarbete mellan de nordiska ländernas regeringar för att minska de narkotikarelaterade dödsfallen bland unga.

Vikten av förebyggande arbete och information är ovärderlig. Vi vill uppmana regeringarna att satsa på att i ett tidigt skede informera om skadeverkningarna av narkotika och att tillhandahålla hjälp och stöd till dem som behöver det. Utbildningssystemen bör innehålla aktuell information om narkotika och om riskerna med användning av droger.

Dessutom är det nödvändigt att ta i bruk injiceringsrum. Rummen syftar till att skydda de ungas hälsa och minska skadorna. Många städer i Europa har redan framgångsrikt antagit detta tillvägagångssätt. Dessa rum erbjuder en trygg miljö och professionell hjälp för unga män som använder narkotika. De främjar också en öppen diskussionskultur som bidrar till att identifiera ungdomars behov och bekymmer.

Därför ska UNR kräva

- En omfattande informationskampanj i de nordiska länderna med fokus på att informera unga män om riskerna med droger och säker användning, via olika kommunikationskanaler.

- Samarbete med skolor för att säkerställa att ett utbildningsprogram som tillhandahåller aktuell information om narkotika och risker tas in i de nordiska utbildningssystemen integrerat i hälsofostran för unga.
- Injiceringsrum: de nordiska regeringarna ska sporas till att inrätta injiceringsrum i städerna för att tillhandahålla en säker miljö för unga som använder droger och professionell hjälp i samarbete med hälsovårdstjänster.

20. Partnerægdonation skal lovliggøres i Norden

I Norden er fertilitetsbehandlingen er partnerægdonation ikke lovligt, hvis der ikke er en sundhedsfaglig grundelse.

Hvis to kvinder eller personer med livmoder og æggestokke ønsker børn sammen, så skal der også være en sundhedsfaglig grundelse, hvis den ene gerne vil være gravid med den andens æg. Det betyder, at hvis parret ønsker biologiske børn fra begge, så skal de begge to gå gennem en graviditet eller tage til udlandet for at få behandlingen.

Der er mange gode grunde til at folk ønsker lovliggørelse af partnerægdonation. Mange homoseksuelle, som ønsker børn, ville ønske, at de bare kunne ordne tingene derhjemme i soveværelset, ligesom en stor del af heteroseksuelle par. Det er biologisk umuligt, men for homoseksuelle kvinder og personer med livmoder og æggestokke er der partnerægdonationen som mulighed. Ved partnerægdonationen vil begge bidrage til en graviditet, og det vil gavne alle parter i den kommende familie. Ikke alle kvinder og personer med en livmoder og æggestokke kan se sig selv være gravid, men vil måske gerne have biologiske børn. Hvis en kvinde får noget medicin, som muligvis vil skade et foster, men æggene ikke fejler noget, og hun ønsker at blive biologisk mor, så ville hendes samlever kunne bære barnet på trods af at den gravide kvinde selv har gode æg.

Når selve behandlingen i principippet allerede finder sted i Danmark (når der er sundhedsfaglig grundelse) og der er mange vestlige lande, hvor det er lovligt og helt almindeligt, så er det på tide at ændre den danske lovgivning, så den følger med tiden.

Ungdommens Nordisk råd mener derfor:

- At man skal lovliggøre partnerægdonation i Norden.

30. Genoprettelse af det sociale boligmarked

For tiden er der stor mangel på boliger i Norden, især lejeboliger til en overkommelig pris. Voldsomme prisstigninger på boligmarkedet er direkte forbundet med det sociale boligmarkeds kollaps, hvor et boligmarked, der stort set er profitdrevet, øger uligheden yderligere såvel som en skæv fordeling af rigdom og magt.

Gennemsnitsalderen blandt dem, der stadigvæk bor hjemme hos forældrene, stiger, for hvert år der går, fordi en høj husleje gør det sværere for folk at spare op til en udbetaling på et boliglån. Dog er ikke alle så heldige at have et godt bagland og er derfor tvunget ud på det private lejemarked, hvor folk i alt for mange tilfælde ender med at betale mere end 40 % af deres indtægt til boligudgifter. For lavindkomstgrupper betyder det, at lejemarkedet er blevet en fattigdomsfælde, som er svær at slippe ud af.

Almennyttige boliger gavner ikke blot de mest utsatte borgere men os allesammen. Et velfungerende system for sociale boliger betyder som regel lavere husleje på det private lejemarked, hvilket fører til øget livskvalitet og hurtigere økonomisk vækst generelt.

Ungdommens Nordiske Råd beslutter:

- At der igangsættes mere drastiske foranstaltninger til opførelse af nye boliger med hovedvægt på lejelejligheder til en overkommelig pris for lav- og mellemindkomstgrupper.
- At et minimum prosent af alle lejligheder bliver drevet på social basis af nonprofit-boligorganisationer.

- At almennyttige boliger blandes med andre lejligheder på det private marked og ikke er klumpet sammen i et "underklassekvarter".

32. Kønsbekræftende behandling defineres som livsnødvendig i de nordiske lande

Kampen for transpersoners adgang til kønsbekræftende behandlinger er en kamp for sundhed og ligestilling. Kønsbekræftende behandlinger klassificeres ikke som livsnødvendige behandlinger, selv om det har vist sig, at kønsdysfori er et ubehag, der kan volde store følelsesmæssige problemer og øge risikoen for selvkade og selvmord. Da behandlingerne ikke klassificeres som livsnødvendige, kan de udsættes for at give tid til andre behandlinger, der anses for at være vigtigere. Under pandemien viste det sig, hvor vigtigt dette er, da behandlinger, som ikke blev klassificeret som livsnødvendige, blev sat på pause.

Selv om behandlinger klassificeres som livsnødvendige, indebærer det ikke, at de vægtes højere end andre livsnødvendige behandlinger, såsom hjertekirurgi, organtransplantationer eller kejsersnit, men snarere at de klassificeres som vigtigere end behandlinger, der ikke er livsnødvendige.

UNR foreslår derfor, at de nordiske lande.

- Klassificerer kønsbekræftende behandlinger som livsnødvendige behandlinger.

38. De nordiske lande har et ansvar over for de nordiske jøder

For 80 års siden under 2. verdenskrig blev 6 millioner jøder brutalt myrdet under Holocaust. Det svarer til hele Danmarks befolkning eller knapt hver anden jøde i Europa. Efter krigen lovede vi i Europa og Norden, at jøderne som minoritet aldrig mere skulle føle sig forfulgt, truet og chikaneret i vores lande.

Denne resolution handler ikke om den frygtelige Israel-Palæstina konflikt eller den israelske regering. Den handler om de helt almindelige samfundsborgere i de nordiske lande, der oplever flere og flere hadforbrydelser mod dem. 57 procent af alle hadforbrydelser i Danmark på baggrund af religion rammer jøder. Men jøder udgør kun under 1 promille af befolkningen i Danmark (ca. 7.000) og overalt i Europa er jøder nødt til at gemme deres religion og kultur væk. Flere og flere jøder må holde deres identitet hemmelig og skifte skole, hvis det bliver afsløret, at de er jøde.

Det bør ikke være sådan i et nordisk land, at alene det at tilhøre en religiøs gruppe er så farligt, som det er blevet tilfældet med jøderne. Det er på tide, at vi i de nordiske lande genbekræfter vores forpligtelse til at beskytte de helt almindelige jøder, der bor hos os.

UNR opfordrer derfor de nordiske regeringer til:

- Genbekræfte deres forpligtelse til at beskytte de jødiske mindretal i de nordiske lande.

Urikes-, försvars- och säkerhetsfrågor

1. En ny æra for nordisk samarbejde.

Det nordiske samarbejde er kendtegnet ved lighed og respekt mellem befolkningsgrupper, nationer og politiske overbevisninger. Tillid er, hvad der binder den nordiske region sammen og Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd har været bannerførere for mange internationale bevægelser. I 1960'erne var det nordiske forslag om Nordek frontløber for det europæiske marked og i 1990'erne bød vi de baltiske lande velkommen i Vesten ved en udvidelse af Helsingforsaftalen.

Ungdommens Nordiske Råd mener, at det er på tide, at vi med en mulig kommende revision af Helsingforsaftalen igen tager lederskab i Nordisk Råd og byder Grønland, Færøerne og Åland velkommen som selvstændige medlemmer af Nordisk Råd og samtidig benytter lejligheden til at styrke den nordiske integration ved at gå væk fra principippet om konsensus, således at enkelte staters særinteresser ikke kan

blokere for fornuftige tiltag i det nordiske samarbejde, der kan lede regionen til at blive verdens mest integrerede region.

UNR opfordrer Nordisk Råd og de nordiske regeringer til at:

- Inkludere Grønland, Færøerne og Åland som selvstændige medlemmer i Helsingforsaftalen og dermed som selvstændige delegationer til Nordisk Råd.
- Gå væk fra princippet om konsensus for nordiske aftaler og indskrive dette i en revideret udgave af Helsingforsaftalen.
- Indskrive Ungdommens Nordiske Råd i Helsingforsaftalen.

2. Det nordiske samarbejde skal støtte ukrainsk genopbygning og nordiske ungdomsledere

Den nordisk-ukrainske ungdomslejr på Utøya i sommeren 2023 viser, at det nordiske samarbejde kan gøre en konkret forskel i genopbygningen af Ukraine. Der er et stort behov for, at genopbygningen af de besatte områder og organisationsopbygningen i Ukraine sker med øje for nordiske principper om demokratisk meddeltagelse, meritokratiske fremgangsmåder, uden korruption og så effektivt som muligt. Det er en indsats det nordiske samarbejde kan og bør leve.

UNR opfordrer Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd til at:

- Afsøge mulighederne for at skabe et udvekslings- og træningsprogram inden for relevante nordiske institutioner for ukrainske ungdomsledere fra forskellige dele af det ukrainske samfund.
- Undersøge mulighederne for at skabe et særligt Nordplus program, der kan facilitere udvekslingsprogrammer mellem de nordiske og baltiske lande, samt Ukraine.
- Beslutte at der hvert andet år i samarbejde med Ungdommens Nordiske Råd skal arrangeres en nordisk sommerlejr for ungdomsledere fra Norden.

3. Fælles nordisk samarbejde om cybersikkerhed

I en digital tidsalder, hvor cybertrusler udgør en betydelig risiko, er det afgørende, at de nordiske lande går sammen om at opbygge et tættere samarbejde for at beskytte sig mod cyberangreb.

Et tæt samarbejde mellem de nordiske lande vil styrke vores samlede forsvarskapacitet mod hybrid-krigsførelse. Ved at dele viden, ressourcer og erfaringer kan vi stå bedre rustet til at beskytte kritisk infrastruktur, virksomheder og borgere.

Der skal opbygges en fælles platform for udveksling af information om nye og avancerede trusler. Dette vil give os mulighed for at reagere hurtigere, mere målrettet og samtidigt kan vi forebygge og forhindre fremtidige angreb.

De nordiske landes samlede styrke og ekspertise på cybersikkerhedsområdet vil give os en stærk international indflydelse. Ved at stå sammen kan vi være drivkraften bag udviklingen af globale standarder.

De nordiske lande skal erkende vigtigheden af et tættere samarbejde om cybersikkerhed. Ved at forene vores krafter og ressourcer kan vi styrke vores forsvar, forbedre vores evne til at modstå cyberangreb og positionere os som et foregangseksempel for international cybersikkerhed. Lad os gå forrest i kampen mod cybertrusler og beskytte vores nordiske samfund og værdier i den digitale verden.

UNR forslår derfor:

- At der oprettes et 'Nordisk Center for Cybersikkerhed' mod hybrid-krigsførelse.
- At man deler erfaringer og trusler på tværs af de nordiske lande.
- At uddannelse indenfor cyberforsvar samles på tværs af de nordiske lande.

6. Forlæng Ukrainernes opholdstilladelse i de nordiske lande

De nordiske lande bør udvise solidaritet med Ukrainernes kamp og forlænge Ukrainernes opholdsstilladelse. Siden Rusland invaderede Ukraine den 24. februar 2022 har cirka 8 millioner ukrainere flygtet fra Ukraine. Pr september 2023 kan Ukrainerne rejse frit til 110 lande uden at have visum, heriblandt alle de nordiske lande.

Krigen mellem Ukraine og Rusland ser umiddelbart ikke ud til at ende bør de nordiske lande forlænge Ukrainernes mulighed for midlertidig opholdstilladelse til 2026. En forlængelse af de flygtede Ukraineres opholdstilladelse vil give dem tid og ressourcer til at planlægge sin hjemvenden, så de kan tage hjem og genopbygge deres land, når krigen forhåbenlig er slut.

UNR foreslår derfor de nordiske lande at:

- Udvil solidaritet med de Ukrainske flygtninge og forlæng deres opholdstilladelse i de nordiske lande.
- De nordiske lande skal gå forrest i støtten til Ukraine.
- Mindske juridisk pres på Ukrainske flygtninge.

10. Det nordiska försvarssamarbetet måste fördjupas och integreras framöver

Säkerhetsläget i Arktis och Europa är i förändring och betydelsen av försvarssamarbete i Norden har ökat. Det rådande samarbetet NORDEFCO syftar till att utveckla och förstärka försvarssamarbetet men är inte tillräckligt integrerat i ländernas försvars- och värnpliktstjänst.

Nordisk ungkonservativ union föreslår att de nordiska försvarsstyrkorna borde fördjupa sina samarbeten, samordna materialanskaffningen och integrera kommunikationssystemen i en större omfattning än vad Nato-standarden kräver. Vidare behöver samarbete redan äga rum bland rekryter och värnpliktiga i de nordiska länderna.

Med anledning härv anser vi att rekryter och värnpliktiga borde erbjudas möjligheten att utföra delar eller hela sin tjänstgöring i ett annat nordiskt land. På så sätt fogas försvarsmakterna samman även på ett socialt plan. Detta ämnar stärka det nordiska försvarssamarbetet och den allmänna viljan att försvara hela Norden. Gemensamma övningar ger också enskilda soldater personliga erfarenheter av nordiskt samarbete och stärker deras nordiska identitet.

UNR ska arbeta för att:

- Ungdomens nordiska råd uttalar att det nordiska försvarssamarbetet fördjupas ytterligare.
- Ungdomens nordiska råd menar att integrationen mellan de nordiska försvarssystemen integreras i högre grad än vad Nato-standarden kräver.
- Ungdomens nordiska råd anser att värnpliktiga och rekryter bör kunna förlägga eller delar av sin tjänstgöring i ett annat nordiskt land.

11. Nordisk union

När det gäller exempelvis historia, språk, kultur och politik finns det mycket som förenar de nordiska länderna. I samband med att Helsingforsavtalet nu är under uppdatering är det ett utmärkt tillfälle att fördjupa samarbetet. Nordiska ministerrådet har antagit som vision för 2030 att Norden ska vara världens mest integrerade region. Här görs mycket gott inom samarbetet, men för att vi ska kunna nå dit behöver integrationen fördjupas och nya former för det nordiska samarbetet upprättas. NUU menar att införandet av en nordisk union kan i detta hänseende ses som ett led i att få fler att omfamna en nordisk identitet.

De utmaningar som världen står inför – klimatförändringar, ett ansträngt säkerhetsläge med Ryssland och Kina som destabiliseringe faktorer, en teknisk utveckling som medför stora möjligheter men också risker – är omfattande och kräver samarbete. De nordiska länderna är förhållandevis små inom såväl världssamfundet som det europeiska samarbetet. För att kunna få gehör för våra perspektiv behöver vi tala med gemensam

stämma. Det finns goda förutsättningar för detta; få regioner i världen består av grannländer som har så mycket gemensamt som Norden.

Därför anser vi:

- Att UNR uttalar att en nordisk union är eftersträvansvärd.
- Att UNR:s representant i arbetsgruppen för att uppdatera Helsingforsavtalet verkar för att det nordiska samarbetet fördjupas.
- Att UNR anser att en nordisk union stärker vår röst i det europeiska samarbetet och Nato.
- Att UNR anser att en nordisk union skulle gynna Nordens ställning i världen.

12. Anerkendelse af ytringsfrihedens vigtighed

I Norden hersker en gennemgribende tradition for at værne om og stå op for ytringsfriheden, der muliggør den demokratiske samtale, som danner hele grundlaget for vores samfundskonstruktion. Gennem ytringsfriheden kan meninger brydes, og mennesker med forskellige holdninger mødes, hvilket skyldes at der i Norden eksisterer et højt niveau af social tillid, der sikrer sammenhængen på tværs af de forskellige lande. I den nuværende geopolitiske situation præget af krig i Europa, ønsker om censurering og et tilbagetog af grundlæggende demokratiske værdier såsom ytrings- og pressefriheden, bør Norden fremstå som en foregangregion. I lyset af de seneste episoder, hvor nogle af verdens lande har vendt sig yderligere mod Norden, mener NUU at Ungdommens Nordiske Råd bør anerkende vigtigheden af ytringsfriheden.

De udfordringer, som Norden står overfor, må aldrig ligge ytringsfriheden til last. Ytringsfriheden er en fundamental del af det Nordiske samfund, og har spillet en afgørende rolle for udformningen af det samfund vi lever i, og de værdier vi lever efter.

For at kunne sikre, at ytringsfriheden fortsat skal være en grundlæggende del af vores samfund, mener UNR:

- At Ungdommens Nordiske Råd offentligt anerkender ytringsfrihedens vigtighed.
- At Ungdommens Nordiske Råd opfordrer Nordisk Råd til at påbegynde initiativer, der skal sikre ytringsfrihedens eksistens.
- At ytringsfriheden er en ukrænkelig del af den nordiske identitet.
- At de nordiske lande bør fjerne lovgivning vedrørende hadtale, medmindre der er tale om ytringer, der direkte opfordrer til voldelige handlinger

15. Nordiskt försvarssamarbete i bygget av territoriell säkerhet

Det nordiska försvarssamarbetet bör stärkas genom att öka det ömsesidiga nordiska bygget av territoriell säkerhet. Genom regelbundna övningar och samverkan kan vi skapa ett betydande och progressivt försvarselement inom nordiskt territorium. Vi ska satsa på att samordna verksamheten mellan de nordiska länderna och Nato-allierade. Genom gemensamt försvarssamarbete når vi en starkare territoriell säkerhet med större beredskap i Norden och Östersjöområdet.

Som ett led i uppbyggnaden av försvarssamarbetet bör det också övervägas om Ålands demilitarisering kunde upphävas och området utnyttjas för Östersjöns säkerhet. I och med de nordiska ländernas medlemskap i Nato är det också eftersträvansvärt att ett sådant kompetenscentrum underställt försvarsalliansen inrättas på nordiskt territorium som kunde utnyttja nordisk expertis och know how i fråga om försvarsstrukturen i regionen. Som ett resultat av ett gemensamt försvarssamarbete förbättras de nordiska ländernas territoriella säkerhet, men också välvärde, investeringarna och sysselsättningen.

Målet med försvarssamarbetet är inte att öka spänningarna, utan framför allt att bredda säkerheten och det nordiska samarbetet genom att utnyttja gemensamma kompetenser och gemensamt lärande i samarbetsbygget.

Därför ska UNR kräva

- Regelbundna övningar och samverkan inom nordiskt territorium.
- Diskussion om upphävande av Ålands demilitarisering.
- Upprättande av ett nordiskt kompetenscentrum underställt försvarsalliansen.
- Ungdomens nordiska råd anser att värnpliktiga och rekryter bör kunna förlägga hela eller delar av sin tjänstgöring i ett annat nordiskt land.

28. Norden ska vara en kärnvapenfri zon!

Samtliga nordiska länder är nu medlemmar eller kandidatländer till NATO. NATO är en försvarsallians där flera av världens kärnvapennationer ingår. Kärnvapen är de värsta massförstörelsevapen som mänskligheten har lyckats producera och utspridningen av dem måste begränsas. Detta i enlighet med det icke-spridningsavtal som samtliga nordiska länder förbundit sig till. De nordiska länderna har länge varit en stark röst för nedrustning av kärnvapen och för en kärnvapenfri värld, det ska vi fort-sätta vara. Ett steg på vägen är att utlysa Norden som en kärnvapenfrizon, något som redan gjorts i delar av Latinamerika med framgång. När omvälden börjar bli allt mer osäker är risken för upprustning stor, här ska Norden vara en motpol. Ska Nor-den med trovärdighet fortsätta kämpa för nedrustning kan vi inte tillåta kärnvapen i Norden. Därför bör ungdomens nordiska råd sträva efter att de Nordiska länderna tydligt ska uttala att inga kärnvapen tillåts på nordisk mark.

UNR uppmanar Nordiska rådet och nordiska ministerrådet:

- Att verka för att inga kärnvapen ska få finnas på nordiskt territorium.
- Att verka för att Norden utlyses som en kärnvapenfri zon.

29. Att stärka motståndskraften: utöka samhällets lager av förnödenheter och säkra kritisk infrastruktur

Länderna i Norden delar många likheter, inklusive sociala välfärdssystem, demokratisk samhällsstyrning och åtaganden om hållbarhet. Samtidigt har vi liknande svagheter inom våra samhällen, särskilt i relation till kriser. Kravet på att vara förberedd på potentiella kriser växer varje dag, drivet av effekterna av klimatförändringar och de förhöjda säkerhetsriskerna i vårt närområde. En ökad frekvens och allvarlighetsgrad gällande naturkatastrofer, exempelvis extremvädre, utgör ett betydande hot mot tillgången till väsentliga resurser. Dessa händelser medför en hög risk för allvarliga störningar av våra leveranskedjor, vilket leder till brist på viktiga resurser som mat, bränsle och värme. Dessutom står Norden inför en ökad risk för konflikter. Förekomsten av beväpnade konflikter och politisk instabilitet i grannregioner hotar direkt stabiliteten och säkerheten i de nordiska länderna. I händelse av ett krig som påverkar våra nationer måste vi vara fullt beredda att reagera effektivt och skydda våra intressen. Vi måste erkänna dessa gemensamma risker och sårbarheter. När alla dessa hot finns över oss är det avgörande att vi investerar i omfattande beredskapsplaner och strategier för nödsituationer. Detta inkluderar att förbättra vår förmåga till att hantera katastrofer, stärka vår infrastrukturs motståndskraft och främja regionalt samarbete för att mildra de potentiella effekterna av dessa hot. Genom att proaktivt ta itu med dessa utmaningar kan vi tillsammans säkerställa säkerhet, trygghet och välfärd i våra samhällen och upprätthålla de värderingar som definierar Norden.

Därför uppmanar UNR det nordiska rådet:

- Att arbeta för att utöka samhällets lager av förnödenheter, såsom livsmedel, bränsle och hemuppvärmningsresurser.
- Att arbeta för att säkra och utöka våra backupsystem för kritisk infrastruktur, inklusive transport, kommunikation, el, vatten, värme och bränsle.
- Att stärka och förbättra samarbetet mellan de nordiska länderna för effektiv krishantering.

- Att investera i robusta och hållbara infrastruktursystem för att säkerställa kontinuitet under kriser.
- Att stärka utbildning och medvetenhet om katastrofberedskap för att öka samhällets motståndskraft.
- Att öka resurserna för räddningstjänster för att möjliggöra snabba och effektiva insatser i kritiska situationer.
- Att främja samarbete med internationella intressenter för att förbättra den regionala säkerheten och det regionala samarbetet.

39. Skydda yttrandefrihet och mänskliga rättigheter

Sedan den brutala terrorattacken som Hamas begick mot oskyldiga israeliska medborgare den 7 oktober, har den israelisk-palestinska konflikten blivit svårare än någonsin. Dessa terrorattacker är de största attackerna mot judar sedan andra världskrigets slut. Naturligtvis väcker det rädsla och ilska bland judar från hela världen, och vi bör visa stöd till offren. Samtidigt hör vi dagligen rapporter om anklagelser om krigsförbrytelser från den israeliska försvarsstyrkan (IDF), om attacker från IDF mot civila i Gazaremsan; oskyldiga människor där de flesta av de döda är barn. Det är därför naturligt och legitimt att människor som har känslor för Palestina, och till och med har personliga eller familjerelaterade kopplingar där, tillåts visa solidaritet med den palestinska nationen och offren i Gaza, och protestera mot detta krig. Att stödja Palestina betyder inte att motsätta sig Israel. Den palestinska flaggan är inte mer en symbol för hat än den israeliska flaggan.

Många västerländska nationer har förklarat sitt stöd för Israel, några av dem har till och med förklarat att deras stöd är ovillkorligt. Men som ett resultat av detta krig har yttrandefriheten i väst kommit under attack. I exempelvis Frankrike och Tyskland har den palestinska flaggan definierats som en symbol för hat och förbjudits offentligt. Vi i Norden behöver därför se till att denna attack mot yttrandefriheten inte når oss här i Norden.

Frågorna om Israel och Palestina är komplexa, känsliga och hatiska, och vi måste vara försiktiga med hur vi pratar om frågan, för att inte föda upp islamofobi eller antisemitiska känslor. Men ingen nation står över internationell rätt, och det är vår uppgift som fria demokratiska nationer att se till att alla krigsförbrytelser förbjuds, särskilt om de begås av våra allierade.

Om vi slutar tro att det är möjligt att kämpa för båda sidor, är allt hopp förlorat om att fred ska uppnås.

Ungdomens Nordiska Råd konkluderar:

- Att Nordiska rådet upprepar sitt stöd för en tvåstatslösning i frågorna om Israel och Palestina.
- Att Nordiska rådet värnar om människors yttrande- och yttrandefrihet, rätten att protestera och visa solidaritet.
- Att den palestinska flaggan eller den palestinska keffiyeh-huvudduken inte kommer att definieras som hatsymboler.
- Att de nordiska länderna värnar om mänskliga rättigheter och internationell rätt och inte tvekar att villkorlöst förböma alla krigsförbrytelser från vilken sida de än inträffar och förespråkar att de ansvariga lagförs.
- De Nordiska länderna ska arbeta för vapenvila och begränsa civila offer.

3. UNR:s presidium 2022–2023

Förbundet Nordens socialdemokratiska ungdom (Socialdemokratiska gruppen)

President: Rasmus Emborg   Suppleant: Sofie Amalie Stage
Utskott: Presidiet

Nordiska Centerungdomens Förbund (Mittengruppen)

Presidiemedlem: Anne Jensdatter   Suppleant: Ingvild Munz
Utskott: Tillväxt i Norden

Nordisk Friheds Ungdom (Nordisk Frihet)

Presidiemedlem: Noora Pakarinen   Suppleant: Monica Brodzinska
Utskott: Välfärd i Norden

Socialistisk ungdom i Norden (Nordisk grön vänster)

Presidiemedlem: Jósúa Davíðsson   Suppleant: Nora Dahlmann
Utskott: Välfärd i Norden

Kristdemokratisk ungdom i Norden (Mittengruppen)

Presidiemedlem: Birgitte Konow   Suppleant: Andreas Salomonsen
Utskott: Hållbart Norden

Nordens Liberale Ungdom (Mittengruppen)

Presidiemedlem: Martine Tennholm   Suppleant: Kenn Heikendorf
Utskott: Kunskap och Kultur

Nordisk Ungkonservativ Union (Konservativa gruppen)

Presidiemedlem: Oscar Sameland   Suppleant: Toni Pakarinen
Utskott: Hållbart Norden

Grön Ungdom i Norden (Mittengruppen)

Presidiemedlem: Elin Ekanger   Suppleant: Tove Ljungberg Haasum
Utskott: Tillväxt i Norden

Föreningarna Nordens Ungdomsförbund (observatör)

Presidiemedlem: Dag Henrik Nygård   Suppleant: Matilda Westerlund
Utskott: Kunskap och Kultur